

VESZPRÉMMEGYEI ÚJSÁG

Politikai lap. — Megjelenik minden csütörtökön és vasárnap.

Előfizetési árak: Egész évre 12 kor. Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor. Egy óra 1 kor.

Lelkesek, tanítók, községyi jegyzők 8 koronáért kapják a lapot

Egyes szám ára a csütörtöki lapból 8, a vasárnapiból 16 fillér.

Főmunkatárs:

dr. Matkovich Tivadar.

Felélős szerkesztő és laptulajdonos:

Ifj. Matkovich László.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Veszprém, Kossuth Lajos-utca 22.

Csütörtökön, pénteken, vasárnap és hétfőn a lapok az utcán is árusítottak.

Jobbra-balra.

Az ellenzéki hét vezeték most, hogy gróf Tisza István jóvoltából és a koronás királyi kezéből a Felség színe elé kerülhetek s kiönthették előtte a szívük szándékát, az audienciákról olyan sphinxszertű kijelentéseket hoztak forgalomba, amelyeket magyarul félhazugságoknak lehet nevezni, de egyébként hasonlítanak azokhoz a tréfás képekhez, amelyeken valami alak van a rajz vonalain közé elrejtve, például ágyu, katona, rabló, borjú, malac stb. s oda van írva: *Hol van? Keressétek meg.* Az övéknél a koncentrációs kabinet és annak jövőmúlt tagjai voltak elrejtve. Azokat kellett volna kikeresni, megtalálni. Azonban szerencsétlenségre ők maguk sem találták meg őket. Ott a papírosan sem. — Örvendünk rajta a koalíciós kormány emlékei miatt!

Itt az irás, olvassátok.

„Kedves gróf Tisza! ... *Indíttatva éreztem Magamat, hogy közvetlen érintkezés útján közelebbről ismerjem meg a magyar közélet különböző irányzatait s a pártok vezetőinek a helyzetre és az előttünk álló feladatokra vonatkozó felfogását.* ... ismételtlen fogadtam a kisebbség vezéreit. *E kihallgatások befejeztével nem látok indokot arra, hogy megváljak attól a kormánytól, amely a képviselőházban szilárd többséggel rendelkezik és nehéz időkben közel négy éve fejt ki a haza védelmében s az ország lakossága sulyos helyzetének lehető megkönnyítése érdekében ritka önfeláldozástól és mély hazafiasságtól vezetett céltudatos működést, amiért különös elismerésemet és köszönetemet fejezem ki.* Biztosítva Önt és a kormány többi tagját teljes bizalmammal“ stb.

Ezt mondta a király valójában, aki mint bölcs keresztény fejedelem az irás szavai szerint cselekedett, amely azt mondja: *mindeneket meghallgassátok és ami jó, azt megtarjátok.* Expresszis verbis mondta s illetve írta Laxenburgban 1917. április 28-án kelt, gróf Tisza István miniszterelnök által ellenjegyzett, ehhez intézett s a hivatalos lap április 29-iki számában közzétett legfelsőbb kéziratában.

Eme épp oly világos, egyenes, minden félremagyarázást lehetlenné tevő uralkodói megnyilatkozásban van letéve az az igazság, amit az ellenzéki vezér urak, elburkolni, elhomályosítani és félhazugságokkal ha-

mis színben kívántak feltüntetni. Az az igazság, hogy a munkapárti képviselőházi szilárd többség által támogatott kormány az uralkodónak is *teljes bizalmát bírja*, aki azonfölül különös elismerésével és köszönetével is adózik neki s attól megválni nem kíván.

Ezt a magyarul és magyarul megírt néhány rend királyi írást meg lehet érteni, de nem lehet félreérteni. Ezt nem kell úgy találgatni, mint az ellenzéki urak nyilatkozatai által kolportált állítólagos királyi véleménynyilvánításokat, akár csak egy rébuszt. S ezzel szemben nem lehet a közönséggel azt sejtetni, hogy Tisza megbukott, hogy Bécsben hiába járt elégtételért stb., ami az ellenzéki molnár urak malmára hajtogatná a vizet. Mert hiszen aperte ki van ott mondva, hogy *az ellenzéki urakra nincs szükség.* Már pedig szóból ért a magyar. Bizonyára meg fogják érteni a magyar nemzet tagjai is.

Azon a fölösleges és izetlen erőlködésben azonban már csodálkozunk, amellyel a leizent ellenzéki urak, a királyi nyilatkozatnak a kormányra, a kormány választójogi állásfoglalásának pedig a jog kiterjesztésére vonatkozó értékét és jelentőségét devalválni próbálgatják, mikor nagyon jól tudják, hogy egyfelől a király ha szükségessé látja, nagyhamar elintézi a kormányokat, amiként Körberrel is történt, és mikor másfelől világos, hogy a kormány az ő liberális politikájának álláspontjából kifolyólag, benső szükség következtében kíván a választójog kiterjesztésével foglalkozni.

Ezt a szalmaszálhoz való kapcsolást a józan magyar közvélemény le fogja az értékére szállítani a királyi kézirat után.

Itt az irás, olvassátok!

A háború.

A miniszterelnöki sajtóosztály táviratai.

Höfer jelentése.

(Apr. 27.) Keleti harctér: Az orosz tüzéség több helyen provokálta ágyuink megtorló tüzelését.

Német jelentés.

(Április 27.) Nyugati harctér: Az angolok Arrasnál már csak részleges támadásokra tudtak összehúzózkodni. Rohamozásuk azonban három ízben összeroppant.

A Chemin des Dames hegygerincen megjavítottuk az állásainkat, 166 franciát elfogtunk.

Höfer jelentése.

(Apr. 28.) Sehol semmi jelentős.

Német jelentés.

(Apr. 28.) Nyugati harctér: Az arras-cambrai uton újra és újból véresen, sulyos veszteségeikkel visszavertük az angolokat. A Chemin des Dameson is újra tért nyertünk.

Bolgár jelentés.

(Apr. 28.) Macedon front: A Vardar-és Doiran-tó között véresen megvertük az angolokat. A harcmezőt ellenséges holttestek és elhagyott ágyuk borítják.

A tengerről.

Tengerészeti repülőink 25-én éjjel a San-Canziano katonai épületeit és a Scobbanál álló útegeket bombázták nagy sikerrel. — Az angol sajtó beismeri, hogy a német hajók elől most sokkal kisebb százaléka menekül meg a megtámadott hajóknak, mint azelőtt; aminek következtében rövidesen az angol nép élelmezésnek lehetetlensége fog bekövetkezni.

Höfer jelentése.

(Apr. 29.) Nincs jelenteni való.

Német jelentés.

(Apr. 29.) Nyugati harctér: Most már harmadizben is meghusult az angolok áttörési kísérlete, sőt összeomlott a vonalaink előtt. — Brayernál pedig a francia támadás hiúsult meg.

Az orosz forradalom.

Addig is, amig a stockholmi szociáldemokrata kongresszus Püsköd vasárnapján megnyitja, a béke hívei megteszik a tőlük telhetőt. A békének pedig vannak őszinte hívei egy Oroszországban, valamint azonkívül. Április utolsó negyedében tüntetések is voltak Pétervárot a békerontó Amerika és a békét akadályozó Anglia ellen; Moszkvában pedig, Konstantinápoly és Dardanellák annexiója, mint egy jövődöbeli új casus belli ellen is, ami a béke létrejöttét nagyon elő is segítené. Lenin is hatalmas békeagitációt fejt ki, amelynek értékét azonban és kilátásait csökkentti az, hogy egyúttal az, még a legádázabb osztályharcot hirdeti.

Zimmermann és Helfferich német birodalmi államtitkárok is nyilatkoztak a békéről, amelyet Németország épp oly őszintén óhajt, mint a mi monarchiánk; és amelynek rövid időn való bekövetkezését remélik is. Nem azért ugyan, mintha Angolországnek megjavultak volna az érkezői és Istenhez térve ő is végét akarná vetni a rettenetes, gyilkos emberpusztításnak, hanem azért, mert a buvárhajóharc fokozott eredményei következtében az angol nép élelmezése nemsokára lehetlenné válik s Angolország maga fog beleesni abba a verembe, amit nekünk ásozt.

— Mi — mondják az államtitkárok, — *szüken vagyunk, de biztosan állunk, amit magyarul úgy szoktunk mondani, hogy: „nincs*

pénzünk, de azért jól élünk. Ez ugyan most inkább megfordítva igaz. Am, ha az államtitkár uraknak azt a bölcs intelmét a német néppel együtt mi is megszívleljük, hogy legyünk hűségesek és ne legyünk idegesek; saját házunkat rendbentartsuk és őrizzük meg hidegvérünket és belső elhatározottságunkat, akkor megnyertük a háborút, az bizonyos.

Nem mellőzhetjük azonban annak a távirataink között már megemlített incidensnek a megemlítését, hogy az orosz tüzéség több helyen provokálta ágyunk megtorló tüzelését.

Nem tudjuk ki, vagy kik azok az ostoba gazemberek, akik erre a tanácsot vagy utasítást adták s kik azok, akik azt végrehajtották. Azt azonban tudjuk, hogy aival Oroszországnak tettek csak kárt, mert nagyon valóságos, hogy ilyen magatartás után a központi hatalmak is teljes joggal félre fogják tenni a keztyűs kézzel való magatartást és szintén agresszív lépnek fel Oroszország ellen. Azt hisszük, még a béke létrejöttéig sem fogja megakadályozni, csak egy brutális és fölösleges embertelen végjelenetet inscenálni hozzá.

Hírek.

Tisza István jubileuma.

Már említettük lapunkban, hogy a dunántúli ref. egyházkerület április hó 30-án Pápán megtartandó közgyűlése alkalmával gróf Tisza István főgondnokká választásának tiz éves évfordulóját is meg fogja ünnepelni.

A jubiláris közgyűlés, melyen megyénk orsz. képviselői közül Szász Károly képviselő és Antal Géza voltak jelen, továbbá Beóthy Zsolt és Miskolczy Imre képviselő, valóságos magasztos, bensőségteljes családi ünnepe volt az egyházkerületnek, ahol a törhetetlen ragaszkodásnak, bizalomnak és szeretetnek oltárán a legtisztább lánggal áldoztak a romlatlan magyar szívek.

A lelkes éljenzések özőnérel feleslegesnek tartjuk szólni, tehát csak azt jegyezzük meg, hogy azok épp úgy mint minden üdvözölés és egyéb tüntetés, a szívek legőszintébb rejtekéből fakadtak.

Ellenben szükségesnek tartjuk lényegében közölni az ünnepelt nagy férfiú megnyitó beszédét, mert az ő megnyilatkozásából, most úgy mint mindig, az igazságnak, a hazafiságnak s a legnemesebb érzületnek szavai hangzanak felénk, okulást, erőt és bizalmat kölcsönözvén általuk az ő erős, nagy lelkeből, nekünk az ő hűségesek hiveinek.

Beszéde kezdetén, bár sajnálatát fejezi ki, hogy még a világháború folyamatban van midőn a gyűlést megnyitja, reá mutat a béke hajnalfényére, amely kelet felől kezd a küzdelem sötétjébe bevilágitani. Azután így folytatja:

Főtiszteletű közgyűlés! Arra, hogy a magyar nemzet megállja helyét végig ebben a küzdelemben, kettő szükséges: az egység és a magyar nemzet lelki tulajdonainak teljes kifejtése; teljes kifejtése minden erkölcsi értékeknek, amely bennünk rejlik. Az egységre szüksége van a magyar nemzetnek mindenha, talán sehohsem inkább, mint vallásfelekezeti téren. Első perctől fogva minden alkalmat felhasználtam, hogy a vallási béke érdekében fölemeljem szavamat. De ha szent kötelesség volt a vallási béke, a felekezeti egyetértés ügyét szolgálni a béke éveiben, fokozott, hatványozott mértékben kötelességünk ez valláskülönbség nélkül mindnyájunknak a mai valóságos napokban. S a meggondolatlan szó, amely a mai pillanatban megzavarhatja a felekezeti egyetértést, a meggondolatlan szó bizonyára akaratlanul keserű, ellenséges érzést ébreszthet más vallásfelekezettükben, a napokban kétszeres bűn a magyar nemzet legszentebb érdekei ellen. Én azt hiszem, hogy nincs hazafiasan érző magyar ember,

aki ezt be ne látná, hiszen egészben véve örömmel konstatálhatjuk, hogy az összes vallásfelekezetenél háttérbe szorult a felekezeti szempontok emlegetése, háttérbe szorult a felekezeti viszály. A magyar protestantizmus egyhangú közvéleménye is a vallásfelekezeti béke szent ügyének ápolását kívánja. És szükségesnek vélem, hogy azt a kerést fűzzem ehhez, amelyet valláskülönbség nélkül az ország minden polgárához intézek, hogy ha netalan elejtelnék is valahol egy meggondolatlan szó, ezáltal magukat erről az állásponttól lesodorni ne engedjék.

A siker másik feltétele a bennünk rejlő erkölcsi erőnek kifejtése. És itt azután a magyar nemzet minden tényezőjének a magyar nemzeti jellem azon általános értékein kívül, amelyek minden magyar emberben benne vannak, kifejtésre kell juttatni a maga különleges értékeit s az erkölcsi erőnek ebben a nemes versenyében nekünk, magyar protestánsoknak nem szabad megelégednünk azokról a lelki tulajdonságokról, amelyekben a protestantizmus erkölcsi értéke megnyilvánul. Az általános keresztyéni vonások mellett, az Istenbe vetett rendületlen bizalom, az Isten akaratában való megnyugvás és ennek folytán a mai borzasztó idők által mindnyájunkra mért sorsceapások férfias és keresztyéni elviselése mellett a különlegesen profetáns érték a puritán kötelességteljesítés és a kulturának, a szellemi élet fegyvereinek különös intenzív művelése.

Ezen a téren a rendesnél is magasabb hivatás vár most a kultúra munkásaira, a tanítói és különösen a tanári karra. A háború tetemes hátrányokat, nehézségeket, akadályokat gördít a kultúra útjába. A tanügyi célokra szolgáló épületeink tetemes részét háborús célokra kellett átengednünk. Rövidebbre szorult a tanév. De mennyivel több nehézségekre ütközik az oktatás; annyival nagyobbnak kell a tanári kar buzgalmanak lennie, annyival nagyobb és áldásosabb munkát kell végeztünk az egyéniség erkölcsi értékének kifejtésére téren. Tanári karunk tanítjon az élet ezer bajával itthon megküzdő magyar asszonytól. S egy dologról nem szabad elfeledkezni: reggel és este, felkeléskor és lefekvéskor, az iskolába menetelkor és az iskola elhagyásakor, a tanuló élet minden pillanatában annak a tanulónak éreznie kell, hogy nagy időket él át, éreznie kell a mai nagy idők fuvallatát abban az irányban, hogy azok a hazafiságnak, a kötelességérzetnek, a jellemzőnek, az energiának fokozott értékeit fejlesztik ki gyermek lelkében. S ha tanári karunk ezen a téren teljesíteni fogja hivatását, akkor nem féltem a most felhívó nemzedéket amiatt, mert talán valamivel fogatékosabb tudományos felkészültséggel fog nekikenni az életnek, mert ellensúlyozni fogja ezt az a fokozott erkölcsi érték, amelyet a mai nagy időkől magával visz jövő életébe.

A mai nagy idők mindnyájunkra, első sorban a lelkeszi karra — de hiszen mi mindannyian egyetemes papság vagyunk, tehát mindannyiunkra, fokozott mértékben rója a szeretet munkáját. Ezen a téren éppen most indult meg egy olyan országos szervezet, amely talán az első rendszeres kísérlet Magyarországon arra, hogy a segítő kézre, a vezető tanácsadóra, a jó barátokra szoruló szegény embernek sikeresen, igazán segítségére jöttünk az élet küzdelmeiben. Ennek az egész magasztos munkának Magyarország királynéja állott az élére. Magyarország királynéja legmagasabb személyében fog az egyházi főhatóságokhoz azzal a felhívással fordulni, hogy vegyenek részt abban a munkában, hogy szervezzék a maguk hivatás között a gondozásnak, a testi-lelki gondozásnak ezt a magasztos munkáját. És én annak a reményemnek akarok kifejezést adni, hogy a magyar protestáns egyház nem lesz érzéketlen, nem lesz süket ezzel a felhívással szemben. Nem könnyű dologról van szó, mert hiszen bele kell társadalmunkat nevelni olyan munkába, amitől ma még, fájdalom, meg-

lehetősen idegen. Ennek a valódi jóléteknységnek, amely felkeresi az egyes embert, a szerető emberi lélek melegét vízi a szeretetet áhító másik emberi lélekhez, amely közelebb hozza az embert az emberhez, amely testi-lelki jóvoltát műveli a szegénynek s lelki üdvösségét műveli a gazdagnak, ebben a háboruban lélekemelő, felmelegítő, nemesítő lelki hatásai alatt nem tudjuk megörni a jeget, ha most nem tudunk ezen a téren új korszakot kezdeni, akkor talán soha sem fognak a magyar társadalom művelőbb és vagyonosabb elemei ezen a téren hivatásuk magaslatára emelkedni.

Az egyháznak kötelessége, hogy vezető szerepet játszszen ezen a téren. Ebben a gondozó munkában természetesen igyekezni kell azon, hogy a gondozásra szorult mellé olyan gondozót állítsunk, aki ugyanazon vallásfelekezethez tartozik, mert hiszen akkor adhatjuk meg ennek a lelki munkának az igazi vallás-erkölcsi alapját is. A lelkesnek vezető-szerepet kell játszania a példaadásban. De a lelkeseknek és általában az egyházi szervezeteknek gondoskodniuk kell arról is, hogy a magyar társadalmat ne csak megindítsuk ebben a munkában, de vezessük is benne. Az út, amelyen menni akarunk, tele van záttonnyal, tele van esalódással. Emberismeret, életpaszizálást kíván. Ki van téve keserves csalódásoknak. Ezeknek nem szabad minket elcsüggesztenők ebben a munkában. Menni kell tovább azzal a törhetetlen eréllyel, hogy ha következetesen, kellő emberismerettel, az élet igényeinek, az élet viszonyainak, az emberi lélek belső szükségletének alapos megismerésével folytatjuk a munkát, akkor a siker nem maradhat el. Azzal a kívánsággal, azzal az óhajással és reménnyel, hogy a magyar protestantizmus nem lesz méltatlan erre a nagy feladatra, üdvözölöm a közgyűlés melyen tisztelt tagjait és a közgyűlést megnyitottnak nyilvánítom.

A hosszas élénk tetszék és éljenzés után Németh István egyházi elnök lendületes szavakkal üdvözölte Tisza István gróf világi elnököt főgondnokká választásának mai tizedik évfordulója alkalmából, akinek indítványára a közgyűlés elhatározta, hogy a mély hatást keltett beszédét szó szerint beiktatja jegyzőkönyvébe.

A közgyűlés azután a püspök indítványára hódoló táviratot küldött a Felsőnek, üdvözölő táviratot gróf Tisza Istvánnak. Dr. Antal Géza s mások előadásában letárgyalt ügyek után bankett volt a Griff-szállóban.

— **A főispán temetése.** Amint múlt számunkban jeleztük, Hunkár Dénes boldogult főispánunk temetése vasárnap, április 29-én d. u. 4 órakor ment végbe impozáns részvét mellett Szolgyayórtól, ahova a holttestet kocsin szállították el 28-án este. 29-én reggel a családi kápolnában ravatalozták fel, majd délután 4 órakor megkezdődött a gyászszertartás a nagyszámban összesereglett közönség részvételével. A notabilitások közül ott voltak: báró Fiáth Pál v. b. t. tan., gróf Esterházy Béla, Bezerédj Andor nagybirtokosok, báró Fiáth Miklós min. osztálytan., csetényi Holitscher Károly, dr. Iklódi-Szabó János orsz. képviselő, Szabadhegyi és Döry ezredesek stb. A környék földbirtokosága, a pannonhalmi és zirci apátsági uradalmak gazdatiszti kara és számos egyházi férfiú. A vármegye képviselőtében megjelent a temetésen dr. Véghegy Kálmán alispán és Keczer Imre vármegyei jegyző, az elhunyt titkára és meghitt bizalmasa, aki a boldogult életében-betegségében egyaránt odaadó munkatársa volt s a gyászszert alkalmával is, úgy mint a leghibeb családtag végezte önzetlenül a szomorú esetből folyó teendőket. A gyászszertartást Szentes Anzelm zirci cisztercita rendi perjel végezte fényes segédlettel. Szivettépő látvány volt a megboldogult 98 éves édesanyja, aki koraszékben vitette magát szerető gyermeke végtisztelesség s ott földoklő zokogásban tört elő kebléből az

anyai szívének kinzó fájdalma. Április 30. án d. e. 10 órakor engesztelő szent mise-áldozat volt, amelyen szintén számosan vettek részt a családtagokon kívül.

— **Költő tanfelügyelőnk sikere.** Dr. Vértessy Gyula, a mi jeles költő tanfelügyelőnk most nyerte meg a gróf Vigyázó-féle 1000 koronás akadémiai díjat, „Porzó régi trónon” című versével. — Ezen mi nem is csudálkozunk, mert korunk lírikusai között őt ismerjük egyik legkimagaslóbb alaknak, akivel úgy a gondolat, valamint a forma szépsége és a finomult ízlés tekintetében nem igen versenyezhet senki. Különben is ő neki már, mondhatnánk szerzetesi joga van e pályadíjhoz és a Parnasszusnak általa már járj utján haladt, midőn azt most megnyerte, mert a múlt évben ugyancsak ő nyerte azt el.

— **Lelkészbekérlet.** Pald uf Gusztáv volt püspöki titkár, a pécsi ev. egyház új lelkesztet vásármegyei lelkészei által be-telekeltető ünnepeket keretében látogatla. A beutazást Horváth Sándor főesperes tartotta. Azután az új lelkesztet mondta el gyönyörű beköszöntő beszédét, melyben a hit, remény, szeretet apólasát tüzte ki lelkesztet működése irányelveit. A beszéd mely hatást gyakorolt a hallgatóságra. Istentisztelet végeztével díszgyűlést tartottak, este pedig bankett volt a Pannónia kávétermében.

— **Tres faciunt collegium.** A választójog kiterjesztésének vagy a kiterjesztendő választójognak kérdésében junctionot csináltak Károlyiek, Vázsonyiek és a szocialisták. — Igen ám, de most a kormány legközelebbi javaslatai vitássá teszik nekik a siker babérait, parasztosan szólva, kivesszük a szájukból a liberális falatot. Hát hogyan lennének mérgek!

— **A papai polgármester jubileuma.** Említettük, hogy most van 20-ik évfordulója annak, hogy Mészáros-Károlyt Pápa város polgármesteri székébe emelték. Ez a husz esztendő Pápa város emelkedésének korszaka. Ez alatt fejlődött 15000 lakosu városkából a mai modern intézményekkel felszerelt és a fejlődés minden eszaki magában hordó 23000 lakosu mai Pápvá. Jubileuma alkalmából a városi tisztikar küldöttségileg kereste fel a polgármestert. A küldöttség szónoka Csoknyai-Károly h: polgármester, v. főjegyző volt, aki megleghángu beszédben tolmácsolta a tisztviselők ragaszkodó szeretetét és őszinte jókívánságait. A polgármester meghatva köszönt meg tisztviselőitarsai üdvözlését, elháritván magáról minden érdemet, tisztviselőtársai javára írta mindazokat az eredményeket, amiket polgármestersége alatt elért. A városi házi nalkalmazottak külön küldöttsége szép csokorral lepte meg a jubileánst.

— **A hadifoglyok ruházatának vétértéke.** A cs. és kir. Had. Min. Ert. Abt. 13. No. 78171—1916 von 22—1. szám alatt beleegyezett, hogy az 1916. július hó 1-én meghatározott hadifoglyok ruházat vétértékéhez esetenként 15 százalék vagyis ama összeg, ami a hadvezetőségnek kezelési-költség fejében előáll, hozzá legyen számítva. Ezen összeg irányadó, mellyel szemben csekély, a helyi viszonyokhoz mért különbözőzetek hozzávehetőek, de csakis az esetben, ha az ár minden kételyt kizáróan igazolva van. Nagyobb és az előirt árral szemben lényeges, indokolatlan költségek, illetve különbözőzeteket a munkaadók tartoznak fedezni. Egyébként természetesen a 7. No. 33314—1916 összes rendelkezései teljes tartalommal érvényben maradnak. Egyidejűleg a munkaadókat is figyelmezteti, hogy megtérítés a hadvezetőség részéről csak az Erl. Abt. 10. Kgf. No 3000—1916-ban felsorolt előfeltételek alapján történik, továbbá hogy az esetben, ha a régi ruhaneműk az illetékes táborba vissza nem küldetnek, a hadvezetőség igényléseinél szintén a közzétett egységárak lesznek a normális elhasználás tekintetbe vételével az irányadók.

— **A köztisztviselők helyzete.** A tisztviselői kar az egyik legháborúsítottabb osztálya a társadalomnak, amelynek tagjai hivatali állásuk által a szabad mozgathatás tekintetében korlátozva vannak, úgy időbeli elfoglaltságuk, valamint erkölcsi tekintetben. A múlt héten Pápan megtartott tisztviselői értekezlet dr. Antal Géza orsz. képviselőt kérte fel, hogy a tisztviselőket anyagi helyzetüknek megjavítása érdekében támogassa a képviselőházban. Ugyanilyen értelemben irtak a vármegye alispánjához is.

— **Első fecske.** Lipik gyógyítófürdő-ről kapjuk az első fürdővendégkimutatást 416 fürdővendégről. A fürdőhely teljes fizetésben van. Az ellátás kitűnő. Az ott annyira kedvelt fürdőkkel kombinált penziót a Fürdőigazgatóság a mostani időkben is fenntartja.

— **A papai Vöröskereszt működvelői.** Azok a kiváló műkedvelők beteg és sebesült katonáink szórakoztatására április hó 26-án és 27-én nagyobb szabású színelőadást rendeztek a Vöröskereszt kórház javára a városi színházban, színe hozván a „Nagymamát”, ezt a régi jó Csiky-darabot. A jól ismert művészgárda e két este valósággal remekelt. A női szereplők-közül különösen kiemelkedtek Szenté Ilonka, Horváth Terus, továbbá Kiss Emmy, Csizmadia Irén és Krausz Irén, aki Mártha szerepében valóban tökéleteset nyújtott a férfiszerepekben Fábri Aladar, Wágner Károly, Pulai János, Sztraka János és Tóth Pista jeleskedtek s különösen ügyes volt a kis pincér: Varga Endre. Hercigek voltak a nevelőintézetbeli kislányok. A színházat mindkét este zsúfolásig megtöltötte a közönség. A felvonás közökben a zenét Fürdői Kálmán kiűnő zenekara szolgáltatta.

— **A munkások lemondtak a május 1-i szünetről.** A szakszervezetek és a szocialdemokrata párt.elnöksége kijelentette, hogy miután a munkásságnak fő és egyedüli kötelessége most az, hogy a hadseregben küzdő apáiknak, testvéreiknek, férjeiknek és fiaiknak a haza, az otthon és a tűzhely védelmére szükséges eszközöket szállítsa, hogy ez által a béke mielőbbi létrejöttéért dolgozzék; ennél fogva május 1-én nem tart munkaszünetet. — Már tudniillik a németországi munkásság teszi ezt, amely a háboru kitörésekor elegette a vörös zászlót s a császári trikolort ragadta a kezébe.

— **Hadifoglyok ruháinak megvétele.** Veszprém rendezett tanácsu város polgármestere tudomására hozta a közönségnek, hogy hadifoglyoktól ruházati cikket (sapka, zubbony, kabát, bunda, köpönyeg, nadrág, fehérnemű, lábbeli pokróc és ágynemű) csak az illetékes fogolytábor parancsnokának engedélyével szabad megvásárolni, vagy egyéb módon megszerezni. Aki az E. S. ban megszábot tiltalmat megszegi, valamint aki hadifoglyok ruházati cikkének engedély nélkül való elidegenítésénél szándékosan közreműködik, végül aki engedély nélkül elidegenített ily ruházati cikket, ezt a körülményt tudva, akár a maga, akár más részére megszervez, az — amennyiben súlyosabb büntető rendelkezés alá eső cselekmény nem fog fenn, — kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással, valamint hatszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

— **Az összes katonatiszteket igen közléről érdekl az a nagyfontosságú rendelkezés, amely a sebesült vagy hadirokkant tiszt (tisztjelölt) előléptetési szabályzatának módosításáról szól és amely egész terjedelmében (a hatályokon kívül helyezett régi szöveggel) ma jelenik meg a *Külügy-Hadügy* legújabb számában. Fennállásának e hó 26-án mult harmadik évfordulójára tekint vissza a Külügy-Hadügy vezető cikke. Itak a lapba: Molnár István főhadnagy egy galicia; éjeli vállalatról; a külpolitikai helyzetet ismerteti Szokolay Kornél, a Zita katonatömhonról Szabó István hadnagy a reptőlógépkiallításról Felek Miklós, az Aero szövetség titkára, Nagy Béla dr. az elemi testnevelésről, a**

hadrakelt seregnél való igazságszolgáltatásról Auditor stb. Tolcsvai Nagy Barna dr. katonai tanácsadó rovata, a Renbeleti Közlönyök tartalma a legfontosabb hírek, változások és egyéb képek egész sora egészítik ki a változatos tartalmu lapot, amelynek előfizetési ára negyedévre 6 K; kiadóhivatala Üllői ut 11. sz. alatt van.

— **Török testvéreink nálunk.** Érdekes és előkelő vendégek voltak április hó 22-én az iházi cs. és kir. csikótelepnek. A török hadügyi kormány megbízásából Mahmud török lovassági alezredes Konstantinápolyból, Ismail Nimet állatorvos-örnag és Szalim Seriki gárdakapitány kíséretében meglátogatta az iházi csikótelepet és ott a szultán gárdája részére lovakat vásárolt. A török katonái kiküldöttek az országban lévő többi csikótelepeket is felkeresték s mindenütt szép számban vásároltak a török hadsereg részére lovakat. A török tisztiek üdvözlésére a helybeli földmives-iskolában elhelyezett török növendékek teljes számban kivonultak a vasutállomásra, ahol a vonat indulásáig szívélyesen elbeszélgettek honfitársaikkal.

— **A Társaság.** Az e heti számba Ferenczi Sári irta a Lady Szerelme című színes, szép novellát, Sas Endre verset és a régi magyar társaságról szóló cikksorozat folytatása emlékszik meg Pauler Tivadarról. Kormendy Viktor cikke, Tóth László hosszabb költeménye, a heti társasági rovat és divatlevél egészíti ki a sok szép illusztrációval bővelkedő szám tartalmát. A Társaság előfizetési ára egész évre 28 K, félévre 14 K, negyedévre 7 K. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Reáltanoda utca 18.

— **A papai dohánygyári munkások ügye.** A dohánygyári munkások részére mult évi október hó 1-től háboru drágasági segélyt folyósítanak és pedig személynként és havonként 20 koronát, a munkások gyermekei részére pedig havi 8—8 koronát. Azonban a hadbavonultak feleségei, akik a városi házi is kapnak hadisegélyt, ennek a segélynek csak a felét kapták, tehát havi 10, illetve 4 koronát. Emiatt a dohánygyári munkások a mult hónapban Véghegy Kálmán alispánnál jártak. Az alispán — nem tartozván hatáskörébe az ügy — ajánlotta a munkásoknak, hogy adjanak be ez ügyben kérvényt a pénzügyminiszternél. A tanácsot a munkások meg is fogadták és dr. Antal Géza orsz. képviselő útján benyújtott kérvény eredményeképpen e hónapban már a városházi hadisegélyben részesülő munkások is teljes 20 korona segélyt kaptak a gyárban.

— **Vasárnapi Ujság.** A lap április 29-i száma számos rendkívül érdekes képet közöl a magyar huszároknak az olasz határon, magas hegyeken vívott harcáról, az elpusztított Arrasról és St. Quentinről, az új hadügyminiszterről, az épülő Száva-hidról stb. Szépirodalmi olvasmányok: Pékár Gyula regénye, Bodor Aladar verse, Szöllösi Zsigmond tárcája, Braun Lily regénye, cikk a Romanov ház tragédiájáról. Egyéb közlemények: Csejzde és Kerenszki orosz forradalmár-vezérek arcképe s a rendes heti rovatok: A háboru napjai. Irodalom és művészet, Sakkjátek, Halálözás stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyed évre öt korona, a Világkronikával együtt hat korona. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. Egyetemutca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap” a legolcsóbb lap a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Szabad kézből eladó egy villaszerüen épült ház 2 hold esemesegszöllövel, Györszentmártonban. — Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: *Riepszám János Györszentmárton.*

Csúz, kőszvényben

anyagcsere zavarokban szenvedők és
gyermekek évszázadok óta bevált rá-
diumos gyógyító-fürdője

LIPIK (Szlavonia)

64° C

Háboruban is télen-nyáron üzemben.

Fürdőkkel egyesített gyógy-
penziók. Prospektust küld a
FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

Radioaktív, alkatikus
sós, jódos hőforrások.
ISZAPKEZELÉS.

A földművelésügyi miniszterium által
körlevélben „Raffia” helyett ajánlott

szőlőkötözőfonal

100 százalékos natron cellulós-ból, el-
ismerten megbízható minőségben, bár-
mily mennyiségben legjutányosabban
megrendelhető

Salgó és László cégnél

Budapest, V., Nádor-utca 20.

Mechanikai szövőde.

Zsák-, ponyva- és impregnálógyár.

Gyár Óbudán. Telefon: 160-82.
és 163-16.

Sürgőnycim:

MAXALGÓ BUDAPEST.

**Használjunk hadisegély
póstabélyeget!**

Pezsgődugót

használtat, de nem törött, 40
fillérért veszik darabonként.
Küldhető előzetes tudakozódás
nélkül utánvéttel.

Új palack-dugókat

minták előzetes beküldése mel-
lett a legmagasabb árban
veszünk.

Frommer Testvérek

Budapest, Teréz-körut 23.

Eladó

a m. kir. 7. honvéd tábori ágyus-
ezred pótütegnél

érett lótrágya

fuvarozás nélkül.

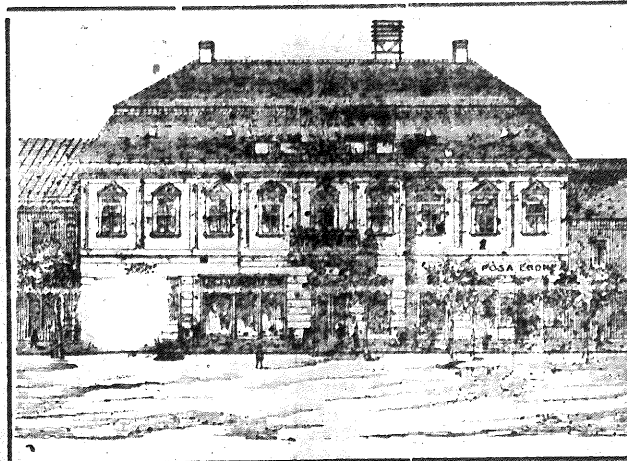
Érdeklődni lehet a m. kir. 7. honvéd
tábori ágyusezred **gazdasági hiva-
talában**, Veszprém, Kossuth Lajos-
utca 42. szám.

Névjegyek, stb.

mindenféle

könyvnyomdai

munkákat

izlésesen

és

jutányosan

készít

PÓSA ENDRE könyvnyomdája

VESZPRÉM, Rákóczi-tér 3. szám. (Saját ház.)

Könyvkereskedés.

(Telefon 93.)

Könyvkötészet.